

O PLĂCUȚĂ CU INSCRIȚIE DIN ZONA BEIDAUD, JUD. TULCEA

DE

DAN APARASCHIVEI, IONEL MATEI

În zona comunei Beidaud, jud. Tulcea, a fost descoperită întâmplător, în urmă cu aproximativ zece ani, o plăcuță de bronz inscripționată prin punctare cu un obiect ascuțit¹. Localitatea din care provine acest obiect inedit se află în nordul fostei provincii Moesia Inferior, aproximativ în centrul Dobrogei de astăzi (fig. 3).

Importanța arheologică a regiunii este recunoscută prin multitudinea obiectivelor descoperite, care acoperă o perioadă întinsă începând din neolitic și până în epoca romano-bizantină¹. Se remarcă un complex hallstattian cu mai multe faze² și numeroase urme de cultură geto-dacică timpurie cu ceramică grecească de import. Cât privește perioada romano-bizantină, la 3 km nord-vest de sat a fost identificată o mare așezare, de circa 40 de ha. Materialul recoltat din zonă este variat și destul de bogat³.

Plăcuța cu inscripție, care face obiectul acestei cercetări, are formă rotundă și prezintă o urechiușă cu un orificiu utilizat cel mai probabil pentru agățare (fig. 1). Diametrul piesei este de 5 cm, al urechiușei de 1,5 cm, iar diametrul orificiului este de 0,5 cm. Plăcuța prezintă o ușoară urmă de deteriorare, de circa 0,8 cm, spre interior, în partea sa superioară, fapt care afectează în oarecare măsură citirea exactă a textului, mai precis a primului rând al acestuia.

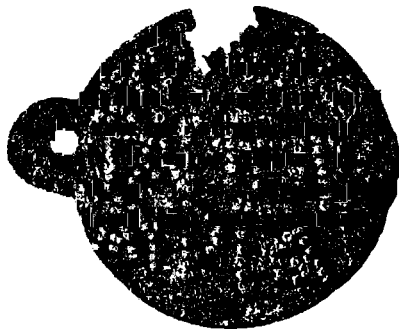

Fig. 1. Plăcuța de bronz de la Beidaud (foto).

Textul, cu caractere grecești, se desfășoară pe trei rânduri orizontale, cu excepția primului, care se prelungește în sens circular spre dreapta.

¹ Piesa face parte din colecția Ionel Matei, din București, unul dintre semnatarii acestor rânduri.

² C. Preda, în *EAIVR*, 1 (A-C), p. 173.

³ G. Simion, *Așezarea hallstattiană de la Beidaud – Tulcea*, în *Culturi antice în zona gurilor Dunării*, I. *Preistorie și protoistorie*, Tulcea, 2003, p. 79-99.

⁴ *TIR*, L 35, p. 36; M. Bărbulescu, *Viața rurală în Dobrogea romană (sec. I – III p. Chr)*, Constanța, 2001, p. 291; G. Simion, *op. cit.*, p. 80-99.

Redăm în continuare textul inscripției și întregirea propusă de noi:

ΑΥΡΗ ΒΑΚΚΟ
ΓΑΥΡΓΠΡ
ΑΥΡΓΑΙ

ΑΥΡΗ(λιος.) ΒΑΚΚΟ(ς)
Γ(άιος) ΑΥΡ(ήλιος) Γ(άιος) ΠΡ(όκλος?)
ΑΥΡ(ήλιος) ΓΑΙ(ος).

Lectura este:

„Aurelius Bassus/ C. Aurelius, C. Proc(u?)lus?/ Aurelius Caius”.

Rândul întâi este deteriorat parțial, fără a împiedica prea mult identificarea grafemelor. Litera *H* este puțin vizibilă iar, de asemenea, litera *B* din *cognomen*-ul *BACCO*(ς) este afectată. În ciuda acestor mici impedimente, ne apare destul de evident numele unui personaj, *Αυρήλιος Βάσσος*. Numele său este redat pe circa jumătate din circuitul periferic al piesei, ceea ce pare să însemne că s-a dorit cât mai puțin prescurtat (fig. 2).

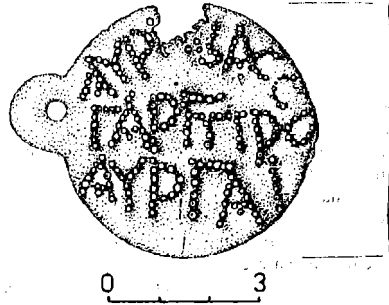

Fig. 2. Placuța cu inscripție de la Beidaud (desen).

Rândul doi se desfășoară orizontal, pe mijlocul piesei, pornind din dreptul orificiului către dreapta. Primele patru litere sunt mai înalte decât următoarele două din acest rând. Se observă, de asemenea, că ultimele două litere se intersectează cu rândul întâi exact în litera *O* din cuvântul *BACCO*. Elementele descrise ne determină să presupunem că aceste ultime două litere, *ΠΡ*, formează împreună cu litera *O* din antroponimul amintit fie cuvântul *ΠΡΟ* (gr. *πρό* = înainte sau în față) fie, mai degrabă, o abreviere de la un alt antroponim. Primele patru litere, *ΓΑΥΡΓ*, care nu au între ele vreun element de separare, nu ne oferă prea multe indicii. Lectura *ΑΥΡ*, cu *Υ* în ligatura *ΑΥ*, ne determină să constatăm că avem și în acest rând un antroponim. Cea mai plauzibilă soluție ni se pare a fi evocarea a două persoane pe acest rând. Astfel, pe lângă un aproape sigur *Γ(άιος) ΑΥΡ(ήλιος)*, s-ar mai putea identifica un *Γ(άιος) ΠΡΟ(κλος)*.

În rândul trei, dispus tot orizontal, este inscripționat încă un antroponim, *ΑΥΡ(ήλιος) ΓΑΙ(ος)*. Literele, păstrate în întregime, sunt inegale ca dimensiuni, ceea ce sugerează faptul că cel care a executat inscripția nu a apreciat corect spațiul necesar. Aceeași stângăcie se observă și în celelalte două rânduri. O altă caracteristică ce se remarcă în tot textul este că hasta orizontală a literei *A* este reprezentată prin puncte dispuse unghiular (frântă).

Se pare că piesa a cunoscut o folosire anterioară momentului inscripționării acestor antroponime. Poziția orificiului pentru agățare ne sugerează o plăcuță de identificare sau o atașă ce a căpătat ulterior un rol votiv. Disponerea literelor pe orizontală, față de orificiu, care sugerează o agățare pe verticală, întărește această supoziție.

Interpretarea textului inscripției este destul de anevoioasă datorită, în special, descoperirii ei întâmplătoare și care nu ne oferă un context bine precizat.

În mod cert sunt menționate două nume proprii, *Αυρήλιος Βάσσος* și *Αυρήλιος, Γάιος*.

Primul dintre ele este destul de cunoscut în zona Dunării de Jos începând cu prima parte a secolului al III-lea p. Chr. Se știe că după *Constitutio Antoniniana* a lui *Caracalla* (211–217) foarte mulți dintre cetățenii beneficiari ai acesteia au preluat numele de *Aurelius* de la gentiliciul împăratului.

În Dobrogea se mai întâlnește un *Αυρήλιος Βάσσοσ* într-o inscripție de la *Dinogetia* databilă în timpul lui *Severus Alexander* (222–235)⁴. Acesta era un grec, fiul lui *Χρυσίπποσ*, probabil din *Histria*, care a obținut cetățenia romană în vremea Severilor. În aceeași perioadă, pe teritoriul Bulgariei de astăzi, activau două personaje cu numele *Σεπτίμιος Αυρήλιος Βάσσοσ*⁵. *Cognomen*-ul *Βάσσοσ*, respectiv *Bassus*, în latină, este răspândit în zonă încă din prima parte a secolului al II-lea. Pe un monument din teritoriul histrian este amintit un *Μηνοφιλοσ Βάσσοσ*⁶. În aceeași zonă activa și *Ιούλιοσ Βάσσοσ* beneficiar consular⁷. Un alt *Βάσσοσ*, fiul lui *Νίβνοσ*, este remarcat tot în teritoriul cetății *Histria* în secolul al II-lea⁸. În teritoriul *Tomis*-ului este consemnat în același interval de timp *Βάσσοσ*, fiul lui *Μενεκράτοσ*⁹. La *Troesmis*, pe linia Dunării, într-o inscripție din 134 p. Chr. sunt cunoscuți *Cornel(ius) Bassus* și *Verus Bassus*, veterani ai legiunii *V-a Macedonica*¹⁰. Un *Bassus*, capul unei familii în care copiii au nume tracice, apare pe o stelă funerară de la *Capidava* datată tot în secolul al II-lea¹¹.

Din *Dacia*, de la *Apulum*, cunoaștem mai mulți soldați cu numele *Aeli(us) Bassus*. în cadrul legiunii *XIII Gemina*¹².

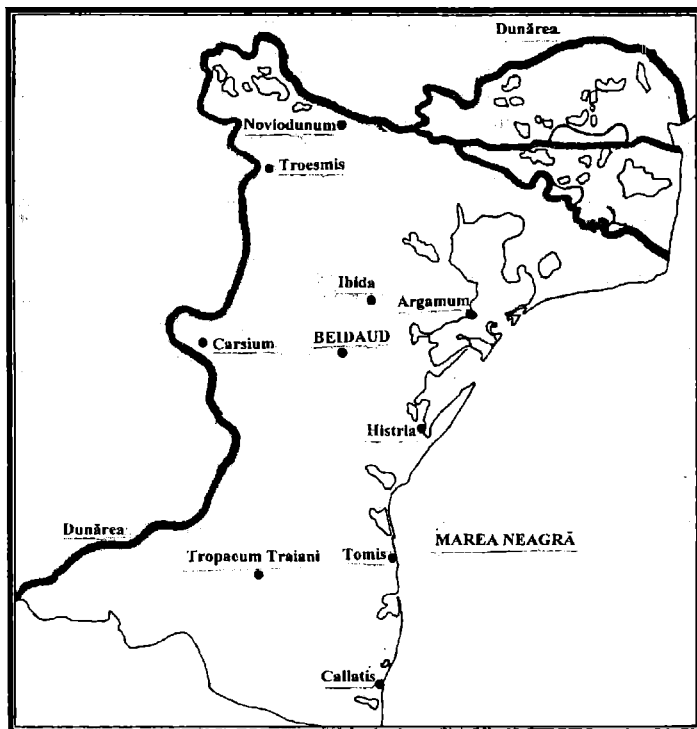

Fig. 3. Plasarea localității Beidaud în Dobrogea.

⁴ ISM, V, 259.

⁵ IGB, II, nr. 1553, 1554.

⁶ ISM, I, nr. 356; vezi și M. Bărbulescu, *op. cit.*, p. 150.

⁷ *Ibidem*, nr. 137.

⁸ *Ibidem*, nr. 212.

⁹ ISM, II, nr. 77 (43).

¹⁰ ISM, V, nr. 137.

¹¹ *Ibidem*, nr. 27.

¹² IDR III/ 6, nr. 114 *Aeli(us) Bassus*, nr. 115 *Ael(ius) Bassus*, nr. 116 *Ael(ii) Bassi*.

În alte părți ale Imperiului purtătorii acestui *cognomen* apar destul de des. *Γ. Ιοῦλιος Κοναδρᾶτος Βάσσοσ* este un tribun militar ce a activat în *legio XIII Gemina*¹³. *P. Aelius Bassus* este, de asemenea, membru al unei familii de soldați de la *Aquincum*¹⁴.

În ceea ce privește numele *Αυρήλιος Γάιος*, dispunem de atestări atât în zona care ne interesează, Dobrogea romană, cât și în împrejurimi sau în alte părți ale Imperiului. Același nume, dar cu grafeme latine, *Aurelius Gaius*, îl întâlnim la *Capidava*, pe un monument ce datează de la jumătatea secolului al III-lea¹⁵. *Γάιος* apare în mai multe contexte în teritoriul orașului *Callatis*¹⁶. Se întâlnește, de asemenea, pe cuprinsul Imperiului atât ca *praenomen*¹⁷, dar și ca *nomen gentile*¹⁸ sau *cognomen*¹⁹, ca în cazul nostru²⁰. Un *Γάιος*, personaj cu nume de pură origine romană, apare la *Tomis* într-o inscripție, împreună cu grecul *Διογένης*²¹.

În teritoriul cetății *Histria* sunt, de asemenea, consemnați câțiva purtători ai acestui nume. Amintim pe *Μίκκοσ Γάιος* într-un monument ridicat de locuitorii din *Chora Dogei*²². Tot din același areal mai cunoaștem un *Claudius Caius*²³.

Din Dacia provine un *Aur(elius) Gai[us]*, militar în *legio XIII Gemina*²⁴.

Pe fragmentul unei stele funerare de la *Ada Kōy*, din *Phrygia*, apare un personaj, *Αῦρ(ήλιος) Γάιος*²⁵. Cariera sa militară este prezentată în amănunt pornind de la prima unitate militară unde a activat, *legio I Italica*. Ultima parte a misiunii sale este legată de *legio I Iovia Scythica*, cu sediul în Dobrogea. Prin urmare, pentru provincia *Scythia Minor* avem menționat un *Αῦρ(ήλιος) Γάιος*, cel mai devreme în ultima parte a secolului al III-lea, ținând cont de faptul că această legiune a fost înființată de *Diocletian*²⁶.

Al treilea potențial antroponim, consemnat în rândul doi al inscripției este *Γ(άιος) ΑΥΡ(ήλιος)*. De această dată *Γ(άιος)* apare ca *praenomen*, situație des întâlnită în regiunea Dobrogei. Folosirea ca *praenomen*, *nomen* dar și *cognomen* a lui *Γ(άιος)* ne face să admitem și ipoteza că în acest rând este vorba despre încă un personaj, *Γ(άιος) ΙΠ(όκλος?)*. În Dobrogea, folosirea ca *nomen* a acestui antroponim nu este cunoscută încă cert. Totuși, înărturiile din Imperiu sunt evidente și nu vedem de ce nu ar fi posibilă apariția unui astfel de *nomen* și aici, în secolele II-III p. Chr. Pe de altă parte, la fel de probabilă este și folosirea, în acest ultim caz, a lui *Γ(άιος)*, tot ca *praenomen*. Cât privește *cognomen* – ul *Proc(u)lus* acesta este foarte des întâlnit în provinciile Imperiului²⁷.

La Barboși, pe un fragment de amforă a fost graffitat antroponimul *Gaius*, despre care eu greu se poate afirma pe care dintre elementele *tria nomina* reprezintă²⁸.

Având în vedere toate aspectele prezentate, considerăm că plăcuța cu inscripție descoperită la Beidaud a avut cel puțin două faze de utilizare. Obiectul în sine este suportul de conjunctură al inscripției care se datează în printha perioadă a secolului al III-lea p. Chr. Suntem de părere că plăcuța, purtând numele celor patru

¹³ *CIL*, III, 14387 = A. Dobo, *Inscriptiones extra fines Pannoniae Daciaeque repertae ad res earundem provinciarum pertinentes*, ed. a 4-a, Budapesta, 1975, nr. 655.

¹⁴ *CIL*, III, 3556 = A. Dobo, *op. cit.*, nr. 806.

¹⁵ *ISM*, V, nr. 43.

¹⁶ *ISM*, III, nr. 72, 182.

¹⁷ *CIL*, III, 676, 1272, 2577, 3456, 6156.

¹⁸ *CIL*, III, 2353.

¹⁹ *CIL*, III, 870, 1237bis, 4197, 4259, 7681, 7930, 13761; Cf. I. Kajanto, *The Latin Cognomina*, Roma, 1982, p. 20, n. 2.

²⁰ *IDR* III/6, p. 71.

²¹ *ISM*, II, nr. 185 (21).

²² *ISM*, I, nr. 378.

²³ *Ibidem*, nr. 326.

²⁴ *IDR*, III/6, nr. 141 dar vezi și nr. 142 pentru un alt potențial militar din aceeași unitate.

²⁵ C. C. Petolescu, *Inscriptions externes concernant l'histoire de la Dacie, II, (Ier-IV^{le} siècles)*, Bucarest, 2000 nr. 384, p. 389-399.

²⁶ Vezi și T. Drew – Bear, *Les voyages d'Aurelius Gaius, soldat de Dioclétien*, în *La Géographie administrative et politique d'Alexandre à Mahomet. Actes du Colloque de Strasbourg 14-16 juin 1979*, Strasbourg, 1981, p. 93-141

²⁷ I. Kajanto, *op. cit.*, p. 30, care îl identifică de peste 1360 de ori.

²⁸ S. Sanie, *Ceramică cu inscripții și figle ștampilate descoperite la Barboși – Galați*, în *SCIVA*, 47, 1996, 2, p. 121-154.

personaje, a căpătat un caracter votiv, de consacrare sau autentificare, într-un moment și într-o împrejurare ce nu pot fi precizate cu strictețe. Personajele amintite aici puteau fi militari din zona *Histriei* care activau în armata *Moesiei Inferior*. Cu toate că acești slujitori ai Imperiului erau romani, sau romanizați, utilizarea limbii grecești demonstrează că o întinsă regiune din Dobrogea romană păstra elementele grecești, caracteristice zonei pontice.

Tabelul 1

Răspândirea *cognomen* - ului Βάσσοσ (*Bassus*) pe teritoriul Dobrogei romane în secolele II – III p. Chr.

Nr. Crt.	Antroponimul	Funcția titularului	Datare	Locul descoperirii	Bibliografie
1.	<i>Αυρήλιος Βάσσοσ</i>	-	prima jumătate a sec. al III-lea p. Chr.	Beidaud (jud. Tulcea)	-
2.	<i>Αυρήλιος Βάσσοσ</i> , fiul lui <i>Χρροσίπποσ</i>	βουλευτής	anii 222 – 235 p. Chr.	<i>Dinogetia</i>	<i>ISM</i> , V, 259. 7, <i>ISM</i> , I, 141. 7.
3.	<i>Iallius Bassus</i>	<i>legatus Augusti pro praetore</i>	a. 162 - 164 p. Chr.	<i>Troesmis</i>	<i>ISM</i> , V, 159. 3.
4.	<i>Μηνοφιλοσ Βάσσοσ</i>	ἐμποροσ	sec. II – III p. Chr.	<i>Histria</i> sau teritoriul histriat	<i>ISM</i> , I, 356. 4-5. M. Bărbulescu, <i>Viața rurală în Dobrogea romană</i> (sec. I -III p. Chr), Constanța, 2001, p. 150.
5.	<i>Ιοθλιοσ Βάσσοσ</i>	beneficiar consular	sec. II – III p. Chr.	<i>Histria</i> sau teritoriul histrian	<i>ISM</i> , I, 137. 15.
6.	<i>Βάσσοσ</i> ²⁹ , fiul lui <i>Νίννοσ</i>	<i>peregrinus</i>	sec. al II-lea p. Chr.	<i>Histria</i>	<i>ISM</i> , I, 212. 24.
7.	<i>Μεστριανόσ Βάσσοσ</i>	-	sec. al III-lea p. Chr.	<i>Tomis</i>	<i>ISM</i> , II, 32. 7.
8.	<i>Βάσσοσ</i> , fiul lui <i>Μενεκράτοσ</i>	<i>peregrinus</i>	sec. II – III p. Chr.	teritoriul <i>Tomis</i> - ului	<i>ISM</i> , II, 77 (43). 6.
9.	<i>Cornelius Bassus</i>	<i>veteranus</i>	a. 134 p. Chr.	<i>Troesmis</i>	<i>ISM</i> , V, 137. 20.
10.	<i>Verus Bassus</i>	<i>veteranus</i>	a. 134 p. Chr.	<i>Troesmis</i>	<i>ISM</i> , V, 137. 30.
11.	<i>Bassus</i>	-	sec. al II-lea p. Chr.	<i>Capidava</i>	<i>ISM</i> , V, 27. 2.

²⁹ Exemplele prin care filiația se stabilește prin *cognomen* sunt destul de frecvente printre provincialii non-romani. *Praenomen* - ul este un important ghid pentru identificarea posesorilor statutului de cetățean roman. Vezi Cecil Bennet Pascal, *Filiation by cognomen*, în *Epigraphica*, LV, 1993, p.103-104.

Tabelul 2

Răspândirea cognomen-ului *Γάιος* (*Caius*) pe teritoriul Dobrogei române în secolele II – III p. Chr.

Nr. Crt.	Antroponimul	Funcția titularului	Datare	Locul descoperirii	Bibliografie
1.	<i>Αθρήλιος Γάιος</i>	-	prima jumătate a sec. al III-lea p. Chr.	Beidaud (jud. Tulcea)	-
2.	<i>Μίκκος Γάιος</i>	<i>μαγιστράτος</i>	a. 160 p. Chr.	teritoriul cetății <i>Histria</i>	<i>ISM</i> , I, 378. 24.
3.	<i>Claudius Caius</i>	<i>magister vici</i>	a. 149 p. Chr.	teritoriul cetății <i>Histria</i>	<i>ISM</i> , I, 326. 8-9.
4.	<i>Γάιος</i> , tatăl lui <i>Δημοσθένης</i>	<i>peregrinus</i>	sec. II – III p. Chr.	<i>Tomis</i>	<i>ISM</i> , II, 321 (157). 1.
5.	<i>Γάιος</i>	-	sec. II – III p. Chr.	<i>Tomis</i>	<i>ISM</i> , II, 185 (21).1.
6.	<i>Γάιος</i> tatăl lui <i>Μητρόδωρος</i> din <i>Prousius</i>	<i>peregrinus</i>	sec. II - III p. Chr.	<i>Tomis</i>	<i>ISM</i> , II, 462 (12).2
7.	<i>Γάιος</i> tatăl lui <i>Αρείβαλος</i>	<i>peregrinus</i>	epoca Severilor	<i>Tomis</i>	<i>ISM</i> , II, 125.(10). 22.
8.	<i>Γάιος</i> fiul lui <i>Φιλοδέσποτος</i>	<i>peregrinus</i>	sfârșitul sec. al II-lea – începutul sec. al III-lea p. Chr.	<i>Callatis</i>	<i>ISM</i> , III, 182. 1.
9.	<i>Γάιος</i> fiul lui <i>Αγίνορος</i>	<i>peregrinus</i>	a doua jumătate a sec. al II-lea p. Chr.	<i>Callatis</i>	<i>ISM</i> , III, 72. 20.
10.	<i>Γάιος</i> fiul lui <i>Ηρακλέως</i>	<i>peregrinus</i>	a doua jumătate a sec. al II-lea p. Chr.	<i>Callatis</i>	<i>ISM</i> , III, 72.13.
11.	<i>Γάιος</i> fiul lui <i>Κολντος</i>	<i>peregrinus</i>	a doua jumătate a sec. al II-lea p. Chr.	<i>Callatis</i>	<i>ISM</i> , III, 72.11.
12.	<i>Aurelius Gaius</i> ,	-	jumătatea secolului al III-lea p. Chr.	<i>Capidava</i>	<i>ISM</i> , V, 43. 7.
13.	<i>Caius</i> , tatăl lui <i>Caius Iulius Quadratus</i>	-	sec. al II-lea p. Chr.	<i>Ulmetum</i>	<i>ISM</i> , V, 77.
14.	<i>Gaius</i>	<i>scriba</i>	a. 238 p. Chr.	<i>Tropaeum Traiani</i>	Em. Popescu, în <i>St. Cl.</i> , 6, 1964, p. 168-169.
15.	<i>Caius</i> , tatăl lui <i>Caius Iulius Valens</i>	<i>centurion de legiune</i>	-	<i>Tropaeum Traiani</i>	Tocilescu, <i>Fouilles...</i> , nr. 20, p. 192.
16.	<i>Αθρήλιος Γάιος</i>	Militar în <i>legio I Iovia Scythica</i> , cu sediul în Dobrogea.	a doua jumătate a sec. al III-lea p. Chr.	Ada K6y, (<i>Phrygia</i>)	C. C. Petolescu, <i>Inscriptions externes concernant l'histoire de la Dacie</i> , II, Bucarest, 2000 (<i>Ier-IIe siècles</i>), nr.384, p. 389-399.
17	<i>Gaius</i>	-	-	Barboși (jud. Galați)	S. Sanie, în <i>SCIVA</i> , 47, 1996, 2, p. 121-154.

Tabelul 3

Răspândirea cognomina *Πρόκλος*, *Proclus*, *Proculus*, *Proculinus* în Dobrogea secolelor II – III p. Chr.

Nr. Crt.	Antroponimul	Funcția titularului	Datare	Locul descoperirii	Bibliografie
1.	<i>Γάιος ΠΡ(όκλος?)</i>	-	prima jumătate a sec. al III-lea p. Chr.	Beidaud (jud. Tulcea)	-
2.	<i>Πρόκλος</i>	-	sec. al II-lea p. Chr.	Histria	ISM, I, 196.7.
3.	<i>Γ.Οβαλέρος Πρόκλος</i>		a. 140-160 p. Chr.	Histria	ISM, I, 207.19.
4.	<i>G. Avilanus Proclus</i>	-	începutul sec. al III-lea p. Chr.	Tomis	ISM, II, 286 (122). 5-6.
5.	<i>C. Iulius Proculus</i>	<i>quinquennalis</i>	sec. al II-lea p. Chr.	Callatis	ISM, III, 83. 5-6.
6.	<i>Q̄intus Baebius Proculus</i>	<i>veteranus</i>	sfârșitul sec. al II-lea – începutul sec. al III-lea	Cumpăna (jud. Constanța)	ISM, II, 296 (132). 2-3.
7.	<i>Proculinus</i>	<i>exarch</i>	sfârșitul sec. al III-lea – începutul sec. al IV-lea	Dunăreni, (jud. Constanța)	Em. Popescu, <i>I GLR</i> , 188.2.
8.	<i>Valerius Proclus</i>	<i>miles</i>	sfârșitul sec. al III-lea – începutul sec. al IV-lea	Aegyssus (jud. Tulcea)	Em. Popescu, <i>I GLR</i> , 270.3.
9.	<i>T. Pomponius Proculus Vitrasius Pollio</i>	gubernator al <i>Moesiei Inferior</i>	a. 157 – 158 p. Chr.	-	Stein, <i>Die Legaten...</i> , p. 72-75.
10.	<i>Iulius Proculus</i>	<i>veteranus</i>	a. 134 p. Chr.	Troesmis	ISM, V, 137.15.
11.	<i>Valerius Proculus</i>	<i>veteranus</i>	a. 134 p. Chr.	Troesmis	ISM, V, 137.123.
12.	<i>Iulius Proculus</i>	<i>veteranus</i>	a. 134 p. Chr.	Troesmis	ISM, V, 137. VII. 24.
13.	<i>[?].us Proculus</i>	<i>veteranus</i>	a. 134 p. Chr.	Troesmis	ISM, V, 137. VIII. 22.
14.	<i>Antonius Proculus</i>	<i>veteranus</i>	a. 134 p. Chr.	Troesmis	ISM, V, 137. IX. 15.

UNE PETIT PLAQUE AVEC INSCRIPTION AUX ENVIRONS DE BEIDAUD, DÉP. DE TULCEA

RÉSUMÉ

Aux environ de Beidaud, dép. de Tulcea, on a découvert une petite plaque en bronze qui a une inscription avec des lettres grecques. On est d'avis qu'il s'agit de quatre noms propres romains. Cette pièce a été utilisée avant le moment de la mention de ces quatre personnages qui, en croit, étaient des militaires d'Histria. Dans cette étude on a présenté aussi trois tableaux avec les cognomina *Βάσσις* (*Bassus*), *Γάιος* (*Caius*), *Πρόκλος*, *Proclus*, *Proculus*, *Proculinus*, en Dobroudja romain de IIème et IIIème siècles, période où on peut dater l'inscription.

LÉGENDE DE FIGURES

- Fig. 1. La petite plaque en bronze trouvée à Beidaud (photo).
 Fig. 2. La petite plaque aux inscriptions de Beidaud (dessin).
 Fig. 3. La localisation de Beidaud en Dobroudja.